

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

27 січня 2020 року № 5

Введено в дію 27 січня 2020 року
Наказ ректора Хортицької національної академії
27 січня 2020 року № 33

ПОЛОЖЕННЯ **про Комісії з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління** **конфліктами у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька** **національна навчально-реабілітаційна академія»** **Запорізької обласної ради**

Комісії з академічної доброчесності та Комісія з етики та управління конфліктами (далі – Комісії) у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (далі – академія) – це незалежні колегіальні органи, наділені правом виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу академії.

1. Загальні положення

1.1. Комісії у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Статутом академії, Правилами внутрішнього трудового розпорядку Хортицької національної академії, Положенням про академічну доброчесність, цим Положенням та іншими чинними в академії нормативними актами.

1.2. Комісії наділяються правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації Хортицької національної академії щодо накладання відповідних санкцій.

1.3. Будь-який учасник освітнього процесу, який став свідком або має причину вважати, що стався факт порушення академічної доброчесності, має право

повідомити про це Комісії. Необґрунтовані скарги, скарги без підпису до розгляду не приймаються.

1.4. Будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до Комісій за консультацією щодо питань, пов'язаних з порушенням академічної доброчесності.

2. Організація роботи Комісії з академічної доброчесності

2.1. Склад Комісії з академічної доброчесності затверджується наказом ректора академії за поданням декана факультету терміном на один навчальний рік.

2.2. До складу Комісії входять:

- декан факультету;
- представники професорсько-викладацького складу кафедр факультету у кількості не менше одного представника від кафедри;
- представник органу профспілкової організації академії;
- представники органів студентського самоврядування для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти

2.3. До складу Комісії не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом Комісії він виводиться з її складу наказом ректора. Залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим розпорядженням голови Комісії до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників факультету. За необхідністю до складу Комісії (за їх згодою) можуть вводиться представники вітчизняних і закордонних організацій (закладів вищої освіти, наукових установ, підприємств тощо).

2.4. Головою Комісії є декан факультету, а заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, зазначених у пункті 2.2.

Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

2.5. Членство у Комісії припиняється:

- у зв'язку з припиненням трудових відносин з академією або внаслідок переведення на іншу посаду, яка не відповідає пункту 2.2. цього Положення;
- з власної волі.

2.6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, що скликаються у разі потреби розв'язання оперативних питань.

2.7. Комісія може здійснювати свої повноваження за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу, визначеного наказом ректора академії.

2.8. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії.

2.9. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

2.10. За результатами засідання Комісії складається протокол, який підписує голова (в разі його відсутності – заступник) та секретар.

2.11. Результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності доводяться до відома ректора академії для подальшого реагування.

3. Повноваження Комісії з академічної доброчесності

3.1. Комісії з академічної доброчесності мають такі повноваження:

- виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу на факультеті;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність академії;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів дотримання академічної доброчесності учасників освітнього процесу академії;
- отримувати і розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу академії;
- залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- сприяти запобіганню випадків академічної недоброчесності;
- доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома керівництва академії та вченої ради.

3.2. Комісії з академічної доброчесності можуть призначати такі види академічної відповідальності:

- для здобувачів вищої освіти – виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу, позбавлення академічної стипендії;
- для співробітників академії – позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проєктів, стипендій, грантів тощо.

4. Організація роботи Комісії з етики та управління конфліктами

4.1. Склад Комісії з етики та управління конфліктами затверджується наказом ректора академії за поданням Вченої ради терміном на 2 роки.

4.2. До складу Комісії входять:

- перший проректор;
- проректор з наукової роботи;
- завідувач навчального відділу;
- керівник групи сприяння академічній доброчесності;
- представники професорсько-викладацького складу факультетів у кількості не менше одного представника факультету;
- начальник юридичного відділу;
- голова представницького органу профспілкової організації академії;
- представники органів студентського самоврядування для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти.

4.3. До складу Комісії не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом Комісії він виводиться з її складу наказом ректора. Залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим розпорядженням голови Комісії до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників академії. За необхідністю до складу Комісії (за їх згодою) можуть вводиться представники вітчизняних і закордонних організацій (закладів вищої освіти, наукових установ, підприємств тощо).

4.4. Головою комісії є перший проректор, а заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, зазначених у пункті 4.2.

Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

4.5. Членство у Комісії припиняється:

- у зв'язку з припиненням трудових відносин з академією або внаслідок переведення на іншу посаду, яка не відповідає пункту 4.2. цього Положення;
- з власної волі.

4.6. Організаційною формою роботи Комісії є засідання, що скликаються у разі потреби розв'язання оперативних питань.

4.7. Комісія може здійснювати свої повноваження за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу, визначеного наказом ректора академії.

4.8. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії.

4.9. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

4.10. За результатами засідання Комісії складається протокол, який підписує голова (в разі його відсутності – заступник) та секретар.

4.11. Результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності доводяться до відома ректора академії для подальшого реагування.

5. Повноваження Комісії з етики та управління конфліктами

Комісія з етики та управління конфліктами має такі повноваження:

5.1. Призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти:

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проєктів.

5.2. Рекомендувати до розгляду ректором, Вченою радою академії або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності:

для здобувачів вищої освіти:

- позбавлення наданих академією пільг з оплати навчання;
- відрахування із складу здобувачів вищої освіти;

для співробітників академії:

- виключення зі складу Вченої ради, дорадчих і робочих органів академії або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- письмове попередження;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених академією;
- відмова в рекомендації щодо присвоєння вченого звання, присудження наукового ступеня тощо;

– звільнення.

5.3. Рекомендувати до розгляду Вченою радою академії (з подальшим клопотанням перед Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іншими відомствами на національному та міжнародному рівнях) питання щодо призначення для співробітників академії таких видів академічної відповідальності:

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- відмова у присудженні наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

5.4. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники академії можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення вказаних вище комісій. Комісії можуть також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

5.5. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію академії, факультету, кафедри, наукової школи тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників);
- інших обставин вчинення порушення.

5.6. У разі, якщо викладач, керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, декан факультету, керівник структурного підрозділу академії, проректор академії не уповноважений приймати рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності, він подає на ім'я ректора клопотання про створення Комісії з академічної доброчесності для розгляду порушення або про розгляд порушення Комісією з етики та управління конфліктами.

У клопотанні вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевіренних фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання. Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи співробітника академії.

5.7. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності або Комісією з етики та управління конфліктами складається з таких етапів:

- інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;
- проведення службового розслідування;
- підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісій, вищестоящих посадових осіб та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності.

При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, має право:

- ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення;
- за власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання від комісії;
- бути присутньою на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

5.8. Комісія з академічної доброчесності або Комісія з етики та управління конфліктами розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення і результатів службового розслідування.

5.9. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, або відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію.

Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення комісії. У разі надходження апеляції,

ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в академії, або співробітник академії, розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною наказом ректора.

5.10. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, відповідних державних установ тощо) розгляд апеляції здійснюється наказом ректора Комісією з етики та управлінням конфліктами, створеною наказом ректора. Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження наказом ректора.

6.2. Всі зміни та доповнення до Положення розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради та затверджуються наказом ректора академії.

6.3. Відповідальність та контроль за виконанням Положення несуть посадові особи академії відповідно до їх функціональних обов'язків.